

## POLİTİK BİRLİK, SENDİKAL BİRLİK, DİSK'E DÜŞEN GÖREVLER

*DİSK 7. Genel Kurulu'da yapılan konuşma, 25 Haziran 1980.*

Bugün Türkiye'nin içine düşmüş olduğu feci hali anlatmaya gerek yok. Bunu hepimiz biliyoruz, günlük yaşamımızda yaşayarak biliyoruz. Her gün elimize aldığımız gazetelerin sayfaları bu feci durumun çeşitli yönlerinin hikâyeleriyle dolu.

Ama feci durumun çeşitli yönleri arasında, asıl öne çıkarılması gerekeni hep arka planda, üstü örtülü tutuluyor. Sağ terör, sol terör, şu kadar sağ görüşlü, bu kadar sol görüşlü terörist yakalandı haberleri arasında faşizmin tırmandırılışı karambole getiriliyor, gözlerden saklanmaya çalışılıyor. Oysa bu tehlikeli gelişmeler arasında en tehlikelisi faşizmin tırmandırılışı. Türkiye'ye politik cinayetler işlenmesinde dünyada rekor kırdıran terör, faşizmin tırmandırılışının hem bir parçasıdır, hem de sonucudur. Sürecin başka parçaları da var: devlet aygıtının ele geçirilmesi, faşistleştirilmesi gibi.

Halk kitlelerinin boğazını sıkı enflasyonun, hayat pahalılığının ve geçim sıkıntısının, gittikçe derinleşen ekonomik bunalımın da faşizmin tırmandırılışı ile bağlantısı var. Bu ekonomik, sosyal belalar kapitalizmin çelişkilerinin ve ekonomik anarşisinin şiddetlenmesinin, emperyalizmle iş ortaklığı içindeki tekellerin güçlenmesinin sonuçlarıdır. Duruma hâkim olabilmek, kârlarının sürekli artışını garantiye alabilmek, bu amaçla da emekçi halk kitlelerini, demokrasi güçlerini tam baskı altına sokabilmek için faşist terör tırmandırılıyor, can güvenliği ortadan kaldırılıyor.

Demek ki, gerek can güvenliğimizi ortadan kaldıran terör açısından, gerekse yaşamı bize cehennem eden pahalılık, işsizlik açısından başta gelen bela, faşizm ve faşizmin tırmandırılışıdır. Bu mutlaka ama mutlaka önlenmelidir. Faşizm sorunu yalnızca demokratik hak ve özgürlüklere ilişkin politik bir sorun değildir. Faşizm bizi, gerek işçi, emekçi sınıflar olarak, gerekse bireyler olarak çok yakından ilgilendiren yaşamsal bir sorundur.

Faşizm toplumsal bir afettir, kaynağı sınıfsaldır. Büyük tekelci sermayenin, kendi sömürü ve saltanatını sürdürebilmesinin kanlı baskı ve zulüm rejimidir. Bunu, faşizmi önleyebilecek güçler de sınıfsaldır, büyük sermaye sınıfının karşısındaki işçi sınıfı ve emekçi kitlelerdir; toplumun ilerici, demokratik güçleridir. Faşizmle mücadele edecek, onu geriletecek ve yok edecek toplumsal güçlerin başını işçi sınıfımız çekmek durumundadır. Çünkü sermaye sınıfının karşıtı işçi sınıfıdır; çünkü toplumun en dinamik, ilerici, devrimci gücü, toplumu kapitalizmden sosyalizme götürecek öncü güç işçi sınıfıdır.

İşçi sınıfının toplumda böylesine güçlü bir konumu ve işlevi vardır. Ama işçi sınıfı bu işlevi tek başına başaramaz; diğer emekçi sınıf ve katmanlarla, kol ve kafa emekçileriyle güçlerini birleştirerek başarır. Faşizme, onu destekleyen emperyalizme, faşizmin ikiz kardeşi şovenizme ve bunların ekonomik, sınıfsal dayanağı olan

tekellere ve tekелci büyük sermayeye karşı tüm işçi-emekçi sınıf ve katmanların, tüm demokrat, ilerici, devrimci güçlerin birleşmesi, örgütlü, birleşik bir mücadele vermesi gerekir. Gerekir ama, üzülerек söyleyelim bugün Türkiye’de böyle bir mücadelenin gereken güçlülükte verildiği söylenemez.

Mücadeleyi gereken güçlülük düzeyine çıkarmak göreviyle, zorunluluğu ile karşı karşıyayız. Mücadelenin güçlülüğü ona katılan güçler yelpazesinin genişliğine ve sayıca üstünlüğüne, bilinçli, birleşik örgütlülüğüne ve mücadele yöntemlerinin doğru seçimine bağlıdır. Mücadele yöntemi konusunda bireysel terörün çıkar yol olmadığı bellidir. Ve solun sağlıklı ve etkin bir bölümünde bu konuda bir mutabakat vardır. Solculuk, devrimcilik adına yürütölen bireysel terörizm, sübjektif açıdan değilse bile nesnel olarak faşizmi tırmandırma sürecinin bir unsuru konumundadır. Faşist terör bu karşıtı ile paslar vererek gelişiyor ve meşruiyet kazanmaya çalışıyor. Bireysel terörizme karşı ideolojik mücadele faşizme karşı mücadelenin bir yan koludur.

Önümüzdeki asıl sorun faşizme karşı olan güçlerin birleşik bir örgütlenmeye sokulması, emperyalizme, faşizme, şovenizme ve bunların ekonomik dayanağı olan tekellere ve tekелci, büyük burjuvaziye karşı olabildiğince en geniş demokrasi cephesinin ilmek ilmek örölmesidir.

Demokrasi güçlerinin birleştirilmesi sorunu işçi sınıfının politik ve sendikal birliği sorununu öncelikle içerir. Sözü nü ettiğim öncelik zaman açısından değil, yani, önce işçi sınıfının politik ve sendikal birliğini sağlamak, sonra geniş yelpazeli bir cephe örgütlenmesine gidilmesi anlamına değil, ikisinin de gerçekleştirilmesine, beklemeden, aynı zamanda çalışılmalıdır, işçi sınıfının politik ve sendikal birliğinin önem açısından ancak bir önceliği vardır.

İşçi sınıfının bu çifte birliği konusunda da politik birlik önem açısından öncelik taşır, işçi sınıfımızın politik birliği mutlaka gerçekleştirilmek zorundadır. İşçi sınıfımızın az önce sözünü ettiğim, toplumun gelişme ve ilerlemesinde öncü, temel güç olma işlevini başarabilmesi için politik birliğine kavuşması şarttır. Bu yönde olumlu gelişmeler vardır. Çabamız, bu süreci hızlandırmak; umudumuz, bir an önce bu birlik hedefine ulaşmaktır. Hızlandırmak ve bir an önce hedefe ulaşmak uğruna ilkelerden, bilimsel sosyalizmin doğrularından ödün verilmeyecektir elbet. Memnuluk veren odur ki, ilkeli, bilimsel sosyalizmin temellerine dayanan politik bir birlik olasılığı gündeme girmiştir.

İşçi sınıfının sendikal birliği hem işçilerin ekonomik hak ve çıkarları için verilen mücadeleyi güçlendirme ve etkinleştirme açısından hem de sınıfın politik hareketini güçlü biçimde destekleyebilme açısından önemlidir. Fiyatların durmadan yükseldiği, işsizliğin arttığı, sermaye sınıflarıyla politik iktidarın işçi ücretlerini dolaylı ve dolaysız yollardan dondurmaya kalktıkları günümüzde, bunlara karşı ve ekonomik çıkarları korumak için mücadelenin güçlendirilmesi doğrultusunda sendikal birliğin sağlanması her zamankinden de fazla önem kazanmaktadır. İki büyük konfederasyon, DİSK ve Türk-İş arasında bir diyalogun kurulabilmesi ve sürdürölmesi yolları aranmalıdır. Bu yolların aranması DİSK’e düşer. Böyle bir girişimin Türk-İş’ten gelmesi beklenemez. Diyalog kurma güçleri birleştirme girişimleri daima daha ilerici, daha bilinçli konumda olanlardan gelir. DİSK’in geçmişte bu yönde adımlar

attığını ve redle karşılaştığını biliyoruz. Türk-İş liderliği güçbirliğine yanaşmasa bile -ki yanaşmıyor- bu yolda girişimleri yineleme olanakları hep kollanmak ve Türk-İş içindeki, üst yönetimden daha ilerici konumdaki sendikalarla güç ve eylem birliği üzerinde durulmak gerekir. Türk-İş'in kitle tabanı ortak eylemlerle kazanılmaya çalışılmalıdır.

Bugün için bundan daha da önemli olan ilerici sendikal hareketin kendi iç birliğinin sağlanmasıdır. DİSK de, diğer sendikal kuruluşlar gibi, tüm kitle örgütleri gibi çeşitli politik görüşte insanları barındırır. DİSK ilerici bir kuruluş olduğundan bir bütün olarak politik bilinç düzeyi daha yüksektir ve politik görüş farklarına göre örgüt içi gruplaşmalar olmuştur. Böyle olması doğaldır, iki şey doğal değildir: Biri, DİSK'e bir politik parti işlevi yüklemeye kalkmaktır, DİSK'i bir politik parti gibi saymaktır ve öyle davranmaktır, ikincisi, bunun karşıtıdır. DİSK politik bir örgüt değildir diye DİSK içinde politik görüş farklılıklarına ve buna dayanan gruplaşmalara yer verilmemesidir. Her iki tutum ve davranış da yanlıştır.

İşçi sınıfımızın ilerici sendikal hareketinin bugünü ve geleceği bakımından önünde duran ve mutlaka olumlu yönde çözülmesi gereken sorun, örgütsel birliğin, korunması ve sağlam temeller üzerinde geliştirilmesidir. Bunun ilk koşulu çeşitli politik eğilimlerin, görüş farklılıklarının varlığını doğal bir durum olarak kabul etmek ve bunların etkinliklerini göstermelerine -tabii ki DİSK'in kendi örgütsel kanalları ve kuralları içinde göstermelerine- müsaade etmektir.

Örgütsel birliğin sağlam temeller üzerinde daha da geliştirilebilmesi ve pekleştirilebilmesi için belli başlı politik eğilimler DİSK içinde omuz omuza, birlikte çalışmalıdır. DİSK, politik bir parti değildir ama, işçi sınıfımızın ekonomik mücadelesinin ilerici sendikal örgütü olarak politikanın dışında, politikayla ilgisiz bir kuruluş da değildir. DİSK, işçi sınıfımızın ekonomik çıkarlarının ve bu uğurda verilen ekonomik mücadelenin politik mücadeleden bağımsız olmadığıının, temel ekonomik sorunların çözümünün son tahlilde politik olduğunun kesin bilincindedir ve ilerici sendikal hareketi bu temel üzerinde yürütmektedir. Hareketin uyumlu, verimli, yeni aşamalara yönelen biçim de gelişebilmesi için demokratik, ilerici doğrultudaki eğilimlerin birlikte görev yüklenmeleri gerekir. Farklı görüş ve eğilimlerin bir potada karşılıklı etkileşerek çok olumlu ortak ürünler vereceğinden hiç kuşku duyulmamalıdır.

İşçi sınıfımızın gerek politik hareketinin, gerek ilerici sendikal hareketinin birliğinin yakın gelecekte gerçekleşeceği umut ve inancıyla hepimizi gönülden selamlarım.

*Yürüyüş, Sayı 273, 1 Temmuz 1980*